

Mórahalom város kulturális stratégiája

2020-2025.

2020. június 25. véglegesített változat

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó	3
I. Helyzetelemzés	4
II. Horizontális cél	5
III. Stratégiai cél	5
IV. Mórahalom város kulturális termékei	5
• Patkó Lovas és Szabadtéri Színház	5
• Befogadó Színház	6
• Kolo Kulturális Központ	7
• Közművelődés	8
• Kapocs Népfőiskola	10
• Tóth Menyhért Városi Könyvtár és Közösségi Ház	12
• Mórahalmi Alapfokú Művészeti Iskola	14
• Kulturális Civil Szervezetek	18
• Média, Digitalizáció	19
• Értéktár	21
• Muzeális Kiállítóhelyek	22
• Fesztiválok	24
• Homokháti Művésztelep	27
IV.1. Kiegészítő termékek	28
V. Testvértelepülések	29
VI. Fejlesztések	29
• Patkó Lovas és Szabadtéri Színház	30
• Kolo Kulturális Központ	30
• Befogadó Színház	31
• Közművelődés	31
• Kapocs Népfőiskola és Civil Szervezetek	31
• Muzeális Kiállítóhelyek	32
• Tóth Menyhért Városi Könyvtár és Közösségi Ház	32
• Mórahalmi Alapfokú Művészeti Iskola	33
• Fesztiválok	33
VII. Összegzés	34

„Vállaljuk, hogy örökségünket, egyedülálló nyelvünket, a magyar kultúrát, a magyarországi nemzetiségek nyelvét és kultúráját, a Kárpát-medence természet adta és ember alkotta értékeit ápoljuk és megóvjuk. Felelősséget viselünk utódainkért, ezért anyagi, szellemi és természeti erőforrásaink gondos használatával védelmezzük az utánunk jövő nemzedékek életfeltételeit.

Hisszük, hogy nemzeti kultúránk gazdag hozzájárulás az európai egység sokszínűségéhez.

Tiszteljük más népek szabadságát és kultúráját, együttműködésre törekszünk a világ minden nemzetével.

Minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez.”

(Magyarország Alaptörvénye)

I. Helyzetelemzés

Mórahalom, Magyarország és Európa legnagyobb egybefüggő tanyavilágával, a tanyai kultúra, a paraszti gyökerek és az elmúlt évtizedek polgárosodó értékrendjeinek megjelenésével a fejlődő és élhető települések jó példája a térségben. Mórahalom, bár több százéves múltra visszavezethető történelemmel bír, valódi fejlődése, az 1989-es várossá nyilvánításával vette kezdetét. Az infrastrukturális, területi, funkcionális és közigazgatási fejlesztések eredményeként, mára a hazai és a déli határainkon túlról érkező turizmus egyik legmeghatározóbb szereplőjévé vált. A kulturális törekvései és elhivatottsága révén, a térség kulturális értékrendszerében betöltött helye mára egy biztos, több lábon nyugvó kulturális és turisztikai célpont a kikapcsolódást kereső mórahalmi, homokháti, valamint a hazai és nemzetközi kultúrfogyasztók számára.

Mórahalom város kulturális érintettsége a térségben kimagasló módon jelenik meg. Az elmúlt két évtized során tett kulturális vállalásai eredményeként számos új intézményesített kulturális bázis épült ki, melyek mára egy komplex – az országhatáron túlmutató - a kultúra ellátásában és terjesztésében, az identitás megőrzésében és az értékprioritásainak átörökítésében fontos szereplővé emelte a várost.

Ahhoz, hogy a stratégia tartalmilag, szakmailag és jogilag is megfeleljen a követelményeknek – a teljesség igénye nélkül – figyelembe kell venni azokat az alábbiakban tételesen felsorolt hatályos jogszabályokat és szakanyagokat, amelyek háttérül szolgálnak minden kulturális tevékenységhez.

- Magyarország Alaptörvénye,
- 1997. évi CXL. törvénye muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről,
- 2001. évi LXIV. törvény a kulturális örökség védelméről,
- 2008. évi XCIX. törvény az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól,
- 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról,
- 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól,
- 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról,
- 2012. évi XXX. törvény a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról,
- 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról,
- 114/2013. (IV.16.) Korm. rendelet a magyar nemzeti értékek és a hungarikumok gondozásáról,
- Mórahalom város Képviselő-testületének 14/2019/(V.30.) önkormányzati rendelete a közművelődésről

II. Horizontális cél

- Sokrétű kulturális befogadói közeg kialakítása, mely ösztönözve a helyi gazdaság erősödését, a fenntartható fejlődést szolgálja.
- A kultúra, a turizmus és a gazdaság kapcsolódásának eredményeként horizontális cél, hogy Mórahalom város, mint kulturális brand bekapcsolódjon a regionális, országos és nemzetközi kulturális vérkeringésbe.
- Átfogó térségi, területi lefedettség, a társadalmi integráció tekintetében.
- Az életminőségre gyakorolt pozitív hatás, mely az általános elégedettséget szolgálja. Az egyén életkörülményeinek javítása a kultúra által.

III. Mórahalom város kulturális stratégiája

Mórahalom város kulturális küldetése, hogy meglévő kulturális termékeit kulturális brandként, a fogyasztói célcsoportok jól meghatározott rendszeréhez igazítsa. Fenntartható kulturális fejlődést érjen el, s ezzel Mórahalom város értékeit, mind a lokális társadalom, mind a regionális, országos és nemzetközi kultúrfogyasztók számára ismert és elismert, a kulturális sokszínűséget bemutató regionális központként jelenítse meg.

Stratégiai cél:

- A kulturális intézmények és termékrendszerek fenntarthatósága.
- Országos és nemzetközi alkotóműhelyekkel való kapcsolat kialakítása, valamint a térségi mecenatúra kidolgozása.
- A kulturális turizmus hatékony működtetése.
- Mórahalom város kulturális brandjének kialakítása.
- Kulturális termékei kulturális brandként jelenjenek meg.
- A nemzetpolitikai célok közt megfogalmazott, keresztény értékrend és lokálpatriotizmus erősítése, valamint a népesség megtartása.
- Mórahalom város kulturális termékeinek intézményi szinten történő hatékony összekapcsolása.
- Kulturális termékfejlesztés.
- A piaci alapon működő befogadói kultúra rendszerének kialakítása.

IV. Mórahalom város kulturális termékei

• Patkó Lovas és Szabadtéri Színház

A hozzá kapcsolódó kulturális termékek:

- Szabadtéri színházi előadások befogadása és lebonyolítása
- A Nemzeti Lovas Színháznyári előadásainak befogadó színháza
- Szabadtéri koncertek befogadó színháza
- Lovaskultúra ápolása és a lovas hagyományok értékátörökítése
- Szabadidős tevékenységek szervezése, lebonyolítása
- Az esélyegyenlőséget elősegítő programok lebonyolítása

- Közgyűjtemények bemutatása

Intézményi háttere:

- Móránét Nonprofit Közhasznú Kft.

Finanszírozása:

- Önkormányzati
- Állami(EMET, NEA, Kubinyi Ágoston Program, NKA)
- Piaci alapon történő finanszírozás

Humán Erőforrása:

- Színházművészeti referens

Tárgyi feltétele:

- Futó-Dobó Lovasközpont, mely Mórhalom város Önkormányzatának, a Termálgyűű Kft.-nek, valamint a Móra-Agrotourist Kft.-nek a tulajdonában áll.

Kapcsolódási pontok:

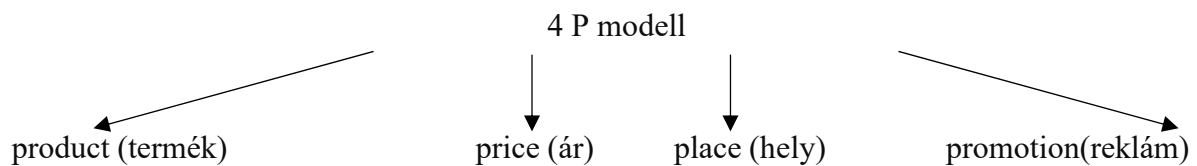
- Turisztika
- Kulturális turizmus

Célcsoportja:

- Országos
- Nemzetközi

Marketingje:

- Önálló marketinggel rendelkezik(mely a Homokháti Szabadtéri Játékok Nonprofit Kft. üzleti tervében kerül kibontásra).

- Közös gyártás
- Vásárolt termékek

• Befogadó színház

A hozzá kapcsolódó kulturális termékek:

- Kőszínházi évadban színházi előadások lebonyolítása.

Intézményi háttere:

Móranet Nonprofit Közhasznú Kft.

Finanszírozása:

- Önkormányzati
- Állami (NKA, NEA, EMET)
- Piaci alapon történő finanszírozás

Humán Erőforrása:

- Színházművészeti referens

Tárgyi feltétele:

- Aranyszöm Rendezvényház, Cacao Club, Közösségi ház

Kapcsolódási pontok:

- Közművelődés
- Civil szervezetek

Célcsoportja:

- Regionális

Marketingje:

- Kapcsolt marketing (a Patkó Lovas és Szabadtéri Színház marketingjéhez)

Együttműködő partnerek:

- Színházak – a darabok tájoltatása által
- Móraalmi Színtársulat Egyesület

• Kolo Kulturális Központ

A hozzá kapcsolódó kulturális termékek:

- Zeneművészeti befogadóhelyként, komolyzenei hangversenyek, könnyűzenei, folklór, jazz, ethno, világzenei és gyermekzenekari koncertek lebonyolítása
- Kultúrdiplomáciai feladatok ellátása
- Gazdaságdiplomáciai feladatok ellátása
- Piacosítható, piaci alapon értékesíthető kulturális műsorok szervezése és értékesítése
- Szerbiával és Romániával történő kulturális és gazdaságdiplomáciai kapcsolatok kiépítése, aktív közreműködés a partnerországokkal történő projektvégrehajtásban

Intézményi háttere:

- Intézményi kapcsolata a Móranet Nonprofit Közhasznú Kft.-vel, tulajdonosa az Egy-Másért Ifjúsági és Közösségfejlesztő Egyesület

Finanszírozása:

- Önkormányzati
- Pályázati (Interreg-IPA, EMET, NEA)

- Piaci alapon történő finanszírozás

Humán Erőforrása:

- Programkoordinációs és diplomácia referens

Tárgyi feltétele:

- A Kolo Kulturális Központ teljes infrastruktúrája

Kapcsolódási pontok:

- Turisztika
- Gazdasági élet
- Szeged kulturális intézményei
- Mórahalmi Alapfokú Művészeti Iskola
- Homokháti Szabadtéri Játékok Nonprofit Kft
- Aranyzöm Rendezvényház
- Civil szervezetek
- EGTC

Célcsoportja:

- Regionális
- Nemzetközi

Marketingje:

- Önálló marketinggel rendelkezik

Együttműködő partnere:

- Palicsi Magyar Kulturális Központ
- Duna-Körös-Maros-Tisza Eurorégiós Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Közhasznú Kft.

• Közművelődés

A társadalom minőségi életesélyének fontos, nélkülözhetetlen bázisa a közművelődés, tágabban a kulturális tevékenység. A kultúra alkotói és tudatos fogyasztói résztvevői a jövő formálódásának. A gazdasági szféra is újra felfedezte a kultúra „teremtő erejét”, a rekreáció pozitív hatását azzal a nem titkolt szándékkal, hogy a munkavállaló akkor terhelhető, ha testileg-lelkileg kipihent.

A nemzeti, nemzetiségi, kisebbségi kulturális hagyományok megőrzése és folytatása, a közösségi és egyéni művelődés személyi, szellemi, gazdasági feltételeinek javítása, a polgárok életminőségét javító, értékhordozó tevékenységek, valamint az ezek megvalósítására létrejött intézmények és szervezetek működésének elősegítése a társadalom közös érdeke.

Településünkön a közművelődés a helyi sajátosságok, igények figyelembevételével, a kulturális törvény és a hozzá kapcsolódó rendelet alapján, a Nemzeti Művelődési Intézet iránymutatásával és támogatásával szerveződik.

A hozzá kapcsolódó kulturális termékek:

- Helyi közösségek működésének támogatása a társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének fejlődését elősegítő tevékenységek, szolgáltatások, valamint generációk közötti kapcsolatokat erősítő programok szervezésével.
- Kulturális alkotások – népzene, néptánc, népdal, színház – létrehozásának támogatása érdekében művelődő közösségek segítése
- Befogadott programok, előadások által a nemzeti, az európai és az egyetemes kultúra értékeinek megismerése
- Népművészet átörökítése, ápolása,
- A szülőföldhöz ragaszkodás erősítése érdekében események, rendezvények szervezése a helyi szokások figyelembevételével, a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítésével foglalkozó szervezetek bevonásával
- A település határain túli kapcsolatok erősítése országhatáron belül és kívül, intézményi és civil szinten
- Nemzeti identitástudat erősítése nemzeti ünnepek által
- Kulturális értékek közvetítése időszakos kiállítások rendezésével, népművészet, népi iparművészet, egyéb tárgyalakozó művészetek, szellemi értékek terén
- alapképzetencia fejlesztése NYITOK közreműködésével, életminőséget és életésélyt javító tanulási lehetőségek által
- helyi partnerségi egyeztetések, együttműködési folyamatok kialakításában részvétel, azok támogatása, esetenként működtetése
- Önálló előadói estek szervezése
- Nemzeti Művelődési Intézet Csongrád Megyei Igazgatósága által biztosított, javasolt programok szervezése

Intézményi háttere:

- Homokháti Szabadtéri Játékok Nonprofit Kft. (névváltozás folyamatban)

Finanszírozása:

- önkormányzati
- állami
- pályázatok
- civil támogatás
- piaci alapú

Humán Erőforrása:

- közművelődési szakember
- közművelődési asszisztens

Tárgyi feltétele:

- Aranyaszöm Rendezvényház teljes infrastruktúrája
- Pramonád Rendezvénytér
- Cacao Club teljes infrastruktúrája
- Szent László Templom
- Ezer Év Parkja
- Volt tanyasi iskolák
- Kerek Iskola - IKSZT
- Tóth Menyhért Városi Könyvtár és Közösségi Ház

Kapcsolódási pontok:

- Intézményi:
 - o Mórahalom intézményei, szervezetei
 - o A járás és a Vajdaság kulturális intézményei
 - o Vajdasági és romániai települések, civilek, intézmények
- Civil szervezetek
- Testvértelépülések
- Turisztikai szervezetek

Célcsoportja:

- Mórahalom járás települései
- Határon túli települések lakói

Marketingje:

- Kapcsolt marketing - városmarketing

Együttműködő partnere:

- Nemzeti Művelődési Intézet
- Nemzeti Művelődési Intézet Csongrád Megyei Igazgatósága
- Mórahalom város intézményei, szervezetei
- EMMI
- Nemzeti Kulturális Alap
- Nemzeti Együttműködési Alap
- Járási települések kulturális intézményei
- Testvértelépülések, határon túli együttműködő települések
- Civil szervezetek határon innen és túl
- NYITOK – Nyitott Tanulási Központok Hálózata

• Kapocs Népfőiskola

2017. májusában 8 település (ebből 3 határon túli) megalapította a Kapocs Népfőiskolát. A kulturális törvényben is helyet kapó, kulturális intézményi formaként, gazdasági társaság által fenntartott népfőiskola a közösségteremtést és fejlesztést tűzte ki célul helyi és térségi szinten az együttműködő települések bevonásával, az új ismeretek és tudás átadása, illetve az értékek megőrzése és továbbvitele által. Kiemelt fontosságú a keresztény értékek, az összetartozás

fontosságának erősítése, a gazdálkodási formák, nemzeti kultúránk, hagyományaink, a magyar nyelv ápolása és megőrzése, a gazdasági élet szakmai képzése. A népfőiskola szolgáltatásaival kapcsolóként összeköti a kultúrát és a gazdaságot. Célcsoportunk a nyolc bevont település lakossága, ezen belül kiemelten a gazdasági élet. Szolgáltatásaiban a népfőiskola alapul veszi az országos, elismert népfőiskolák képzési rendszereit, kiegészítve a helyi sajátosságokkal és értékszemlélettel, mellyel aktív tagja kíván lenni a Kárpát-Medencei Népfőiskolai Hálózatnak. Munkájában együttműködő partner a Nemzeti Művelődési Intézet Csongrád Megyei Igazgatósága, akik támogatásával, a helyi igények és sajátosságok figyelembevételével alakítják a népfőiskola életét.

A hozzá kapcsolódó kulturális termékek:

- Élethosszig tartó tanulás biztosítása
- Keresztény értékrend erősítése
- Értékgyűjtés, Hungarikum mozgalom erősítése, helyi értéktár gondozása
- Gazdasági élet szakmai információval történő ellátása
- A település határain túli kapcsolatok erősítése
- Szoros együttműködés a Kárpát-Medencei Népfőiskolai Hálózat tagjaival
- Hagyományok átörökítése, megélése
- Generációk közötti kapcsolatok erősítése- tudásátadás
- Lokálpatriotizmus erősítése
- Népeségmegtartás, gazdaságélénkítés érdekében információátadás

Intézményi háttere:

- Homokhát Eurointegráció Nonprofit Közhasznú Kft. – Kapocs Népfőiskola, Mórahalom

Finanszírozása:

- önkormányzati
- állami
- pályázatok
- civil támogatás
- piaci alapú

Humán Erőforrása:

- Közművelődési szakember – népfőiskolai referens

Tárgyi feltétele:

- Aranyszöm Rendezvényház, Cacao Club teljes infrastruktúrája
- Ezer Év Parkja
- Szent László Templom

Kapcsolódási pontok:

- Intézményi:
 - o Mórahalom intézményei, szervezetei

- A járás és a Vajdaság kulturális intézményei
- Civil szervezetek

Célcsoportja:

- Alapító települések lakói határon innen és túl
- Térség más települései

Marketingje:

- Kapcsolt marketing - közművelődéshez

Együttműködő partnere:

- Nemzeti Művelődési Intézet
- Hungarikum Liget (Lakitelek Népfőiskola)
- Kárpát - Medencei Népfőiskolai Hálózat tagjai
- Nemzeti Művelődési Intézet Csongrád Megyei Igazgatósága
- Mórahalom Város intézményei, szervezetei
- Járási települések kulturális intézményei
- Helyi civil szervezetek: kiemelten Mórahalmi Gazdakör, Nagycsaládosok Egyesülete, Biokertész Klub, Alsótanya Kulturális, Művelődési és Turisztikai Közhasznú Egyesület, Arlechino Táncegyület, Bástyá Nyugdíjas Klub, Victoria Sportegyesület, Mórahalmi Önvédelmi Egylet, Mórahalom Közoktatásáért Közalapítvány, Napfény Nyugdíjas Klub, Mórahalmi Parasztkórus, Mozgáskorlátozottak Mórahalmi Csoportja, Mórahalom Néptánc Egyesület, Mórahalmi Fúvószenéért Egyesület,

• Tóth Menyhért Városi Könyvtár

A hozzá kapcsolódó kulturális termékek:

- Dokumentum-szolgáltatás (könyv-, hangoskönyv-, és folyóirat kölcsönzés; helyben-használat; könyvtárközi kölcsönzés; helyismereti digitális dokumentumok szolgáltatása)
- Információ-szolgáltatás (könyvtári és általános tájékoztatás)
- Helyismereti gyűjtés és szolgáltatás (helyismereti és helytörténeti dokumentumok gyűjtése, feldolgozása, és szolgáltatása nyomtatott és digitális formában, hozzá kapcsolódó programok szervezése)
- Helyi kiadványok gyűjtése és szolgáltatása, helyismereti kiadványok szerkesztésében való közreműködés
- Móra-tár helyismereti portál fenntartása, kezelése, szolgáltatása
- Közösségi és kulturális programok (előadások, beszélgetések, klubok és egyéb rendezvények szervezése szépirodalmi és ismeretterjesztő témákban; civil szervezetek és közösségek kulturális programjainak támogatása)
- Informális és nem formális tanulási alkalmak (könyvtári órák, rendhagyó órák, tematikus foglalkozások, gyermektáborok, vetélkedők, olvasó-programok szervezése)
- Felnőttképzés (a felnőttképzési törvény hatálya alá eső engedélyezett képzések tartása; külső képzések támogatása, együttműködés a szervezésben; tréningek és műhelyfoglalkozások szervezése; mentorálás)

- Kiállítások (könyvtári tevékenységhez kapcsolódó kiállítások befogadása; helyi vagy helyi kötődésű alkotók munkáinak kiállítása; helyi gyűjtők gyűjteményeinek kiállítása; a könyvtár saját tevékenységéhez köthető alkotások kiállítása)

Intézményi háttere:

Mórahalom Város Önkormányzat Tóth Menyhért Városi Könyvtár és Közösségi Ház

Finanszírozása:

- Önkormányzati
- Állami
- Pályázati támogatásokon alapuló finanszírozás

Humán Erőforrása:

- Könyvtáros
- Informatikus-könyvtáros
- Könyvtáros tanár
- Felnőttképzési menedzser

Tárgyi feltétele:

- A Tóth Menyhért Városi Könyvtár teljes infrastruktúrája

Kapcsolódási pontok:

- Oktatási-nevelési intézmények
- Művészeti iskolák
- Helyi , járási-térségi, megyei közművelődési intézmények
- Turisztika
- Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár
- A Mórahalmi Járás könyvtárai és közművelődési intézményei
- OSZK, valamint az OSZK Könyvtári Intézet
- Csongrád Megyei könyvtárosok Egyesülete
- Emberi Erőforrások Minisztériuma
- Nemzeti Kulturális Alap

Célcsoportja:

- helyi, járási

Marketingje:

- Önálló intézményi marketinggel rendelkezik

Együttműködő partnerei:

- Mórahalmi Móra Ferenc Általános Iskola
- Szent László Katolikus Általános Iskola
- Mórahalmi Alapfokú Művészeti Iskola
- Mórahalom Város Önkormányzata Napköziotthonos Óvoda

- Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
- Móra-Partner Foglalkoztatási és Szociális Nonprofit Közhasznú Kft. mint a Biztos Kezdet Gyerekház fenntartója
- Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár

• **Mórahalmi Alapfokú Művészeti Iskola**

A hozzá kapcsolódó kulturális termékek:

- A helyi emberek, az állampolgárok autonóm személyiséggé válásának segítése, közösségei által a helyi társadalom erősítése.
- A műértő fiatalok, felnőttek művészeti nevelése, tehetségük kibontakoztatása és megőrzése,
- az utánpótlás nevelésével az amatőr művészeti mozgalom erősítése.
- Az oktatás mellett, koncertek, táborok, zenei programok szervezése

Intézményi háttere:

- Mórahalmi Alapfokú Művészeti Iskola

Finanszírozása:

- állami támogatáson alapuló finanszírozás

Személyi és tárgyi feltételeit a közoktatási törvény írja elő.

Kapcsolódási pontok:

- Mórahalom kulturális intézményei
- Közoktatási intézmények
- Civil szervezetek
- Megyei és határon túli művészeti csoportok

Célcsoportja:

- helyi, járási

Marketingje:

- Önálló marketinggel rendelkezik

Együttműködő partnerei:

- Mórahalom intézményei, szervezetei
- Térség művészeti iskolái

Működésének célja:

- Tevékenységét az átlagos művészeti iskolák működési keretein túl is gyakorolja. Az ebből fakadó különleges helyzetét és szerepét az adja, hogy nem csak oktató-nevelő funkciót lát el, hanem a kultúra közvetítésében is vezérszerepet vállal. A gyerekek tanítása, az épületen belül eltöltött hagyományos zene- és művészeti tematikájú iskolai tanórák képezik az alapját a ténylegesen végzett művészeti tevékenységeknek. Az iskola tanulói, együttese és tanárai rendszeresen részt vesznek a város, a járás, az ország intézményen kívüli kulturális rendezvényein. Mórahalom virágzó, élő, viruló és pörgő városában a Művészeti Iskolának lehetősége van és lesz betölteni valódi, értéket jelentő és értéket teremtő hivatását.
- Az intézmény a kultúra megismertetésére és annak művelésére helyezi a hangsúlyt a célok elérése érdekében.
- A Művészeti Iskola sokoldalú és sokszínű szerepe és lehetőségei eredményeként emelkedik a város műveltségi szintje.

Alapfeladat:

- A művészeti–kulturális műveltség elemeinek, alapjainak elsajátíttatása tanulóival, a művészi kifejezőkészség megalapozása, a művészi alkotókészség és tehetség kibontakoztatása, a jövő művészeinek felismerése és segítése művészi pályájuk alapjainak lerakásában.

Kötelessége:

- A nemzeti hagyományok és nemzeti kultúra ápolása, a nemzeti értékek megőrzése, más kultúrák és a kortárs művészet megismertetése, mindezen kultúrák befogadójává tétele, esztétikai–művészeti tudatosság és kifejezőkészség fejlesztése, a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségének megismerése, a tanuló esztétikai szemléletének megalapozása, a művészi alkotómunka iránt igény megteremtése.

Műveltségterületek:

- A különböző művészeti területek közül elsősorban a zene–, a tánc–, a képző– és iparművészeti, és a szín– és bábművészeti műveltséget alapozza meg.

Végső cél,

- hogy a növendékek az értelmi és érzelmi összhang megteremtésével teljes emberré váljanak. A tanulók előtt feltáruljon a művészet megörökítő, átörökítő szerepe és megértsék, hogy az alkotás az egyik legértékesebb emberi alapképesség.
- Megtanít bennünket az együttműködésre, a kapcsolatépítésre.
- Éppen ez adja a csoportok létrejöttének és működésének valódi szerepét: az egyénnek szüksége van a közösséghez tartozáshoz.

Csoportok, együttesek:

- A Művészeti Iskola számos csoportot, együttest működtet, melyek a Rezeda, Pintyőke, Tengelice, Cinege, Rozmaring és Cifra néptánc csoport, a Fúvószenekar, az Utánpótlás Fúvószenekar, a Back to the Brass Band, a kézművesek, a színjátszók és több kamara csoport. A tagok 200 fő feletti létszáma igazolja a közösségi élet iránti igényt.

Rendezvények:

- Az iskola folyamatosan alakítja, változtatja rendezvényei körét, figyelve az intézmény környezetének változásaira. Ugyanakkor számos hagyományt teremtett, melyek mind-mind a művelődés, a kultúra szolgálatában állnak. Az intézmény a város, a térség, a járás lakói számára rendszeresen szolgáltat kulturális rendezvényt, mely során a tanulók aktív szereplőként „művésszé” válnak.

Kulturális feladatai, vállalásai:

1. növendékhangversenyek
2. minősítések
3. versenyek (részvétel és szervezés)
4. fesztivál rendezése (zenekari, néptánc)
5. fellépés nemzeti ünnepeken
6. fellépés kulturális és egyéb rendezvényeken
7. Zene Világnapja rendezvények
8. Tánc Világnapja rendezvények
9. Újévi Koncert
10. Szilveszteri Koncert
11. Betlehemezés
12. táncházak
13. táborok (alkotó és felkészítő)
14. kézműves kiállítások
15. vendégszereplések (hazai és külföldi)
16. tehetséggondozás

A tehetségek felismerése, gondozása

- Cél, a kultúra mestereinek képzése, pályájuk elindítása és egyengetése
- Az iskola kiemelt hangsúllyal kezeli tehetséggondozási alapfeladatát. Pályázatok útján a tanárok tanfolyamokon sajátíthatták el a művészi tehetséggondozás folyamatát. Kiválasztott hangszeres, képzőművészeti és néptáncos tanulók tehetséggondozó programokon vehettek részt. Egyéni és csoportos fejlesztési tervek készültek. A tehetség megállapítása (személyiségjegyek vizsgálata: motiváltság, kreativitás, kivételes képesség), a tehetség kibontakoztatásához megfelelő társadalmi környezet vizsgálata, értelmi és érzelmi képesség feltérképezése, életkori alkalmasság megállapítása során a zenei tehetség megállapítása.
- Az eltelt évek tehetséggondozásban elért eredményét az alábbi számadatok támasztják alá: 10 fő zenekonzervatóriumban folytatta tanulmányait. Többen azóta végzett

művészek és tanárok, hazai és külföldi zeneakadémiák hallgatói, hazai és nemzetközi zenekarok tagjai. Munkájukkal nemesítik és gazdagítják a mórahalmi kulturális életet.

Épület:

Az intézmény épülete: jelenleg egy felújított Klebelsberg épület. Az iskolának nincs önálló néptánc, kézműves, zenekari próbatermek, előadóterem, hangversenyterem, valamint a hangszeres oktatáshoz megfelelő számú szaktanterme. Cél: egy önálló művészeti iskolai épület építése, mely megfelel egy igényes, a kultúra és az oktatás szerepeit felölelő funkciók betöltésére.

Mórahalmi Néptánc Egyesület

Feladata: a művészeti iskolából „kinőtt” tanulók összefogása, megtartása, a már elsajátított néptánc ismeretek magas szintű művelése.

Feladatai, vállalásai:

1. táncházak szervezése
2. népzenei kurzusok szervezése és részvétel
3. néptánc kurzusok szervezése és részvétel
4. néptánc fesztiválok szervezése
5. versenyek szervezése és részvétel
6. táborok szervezése és részvétel

MOFUZE, Mórachalmi Fúvószenéért Egyesület

A Mórachalmi Fúvószenéért Egyesület a Mórachalmi Fúvószenekar tevékeny és a fúvószene által elkötelezett tagjaiból jött létre 2016 végén.

Cél:

Mórachalmon és a térségben élő tehetséges fiatal zenészek támogatása, a közösség zenei nevelése, a művészeti iskola kereteiből kinőtt fúvósok összefogása, közösségbe kovácsolása, a fúvószene és a komolyzene megszerettetése.

Feladatok, vállalások:

1. versenyek szervezése (hazai, nemzetközi) pl. Csongrád Megyei Rézfúvós Verseny
2. rézfúvós zenei kurzus szervezése, nemzetközileg elismert művészek meghívásával; célközönsége: Dél-Alföld települései, tágabb vonzáskörzetünk
3. fúvós kamarazenei találkozók szervezése amatőr és profi zenészek meghívásával
4. koncertek szervezése
5. nemzetközi fúvószenei fesztiválok szervezése
6. fúvószenei táborok szervezése

• **Kulturális Civilszervezetek**

A településen számos kulturális tevékenységet vagy azt is folytató civil szervezet működik úgy, mint: Bástyá Nyugdíjas Klub Egyesület, Nagycsaládosok Egyesülete, Móraalmi Gazdakör, Alsótanya Kulturális, Művelődési és Turisztikai Közhasznú Egyesület, Móraalmi Színtársulat Egyesület, Móraalmi Fúvós Egyesület, Móraalmi Néptánc Egyesület, Egy-másért Ifjúsági és Közösségfejlesztő Egyesület, Arlechino Táncegyesület, Napfény Nyugdíjas Klub, HÁM Művészeti Egyesület, Móraalmi Parasztkórus, Mozgáskorlátozottak Móraalmi Csoportja, Szép-Kör Környezetvédelmi és Városszépészeti Közhasznú Egyesület, Rotary Club Mórahalom.

A hozzájuk kapcsolódó kulturális termékek:

- közösségek összefogása,
- kulturális programok szervezése
- hagyományok közös megélése, továbbadása
- információk megosztása
- rendezvények, fellépések tájoltatása
- művészetek ápolása, megosztása
- gazdasági élet fejlesztése

Intézményi háttere:

- Homokháti Szabadtéri Játékok Nonprofit Kft. (névváltozás folyamatban)

Finanszírozása:

- Önkormányzati
- Állami
- Pályázati támogatásokon alapuló finanszírozás

Humán Erőforrása:

- a civil szervezetek önkéntesei

Tárgyi feltételek:

- Aranyaszöm Rendezvényház, Cacao Club teljes infrastruktúrája

Kapcsolódási pontok:

- Mórahalom intézményei, szervezetei
- Turisztika

Célcsoportjuk:

- Mórahalom lakossága
- Dél-alföldi régió települései
- Határon túli települések

Marketingje:

- Kapcsolt marketing

Együtműködő partnereik:

- Mórahalom Város intézményei, szervezetei
- Járási, megyei, határon túli települések civil szervezetei
- Nemzeti Együtműködési Alap

• Média, Digitalizáció

A jól működő, kialakult helyi társadalom egyik ismérve, hogy az itt élő emberek többsége kötődik a lakóhelyéhez. Lényeges, hogy a település lakói között viszonylag rendszeres és elég fontos élet-területekre kiterjedő együtműködés alakuljon ki, vegyenek részt a helyi közéletben. E lokális kötődést elősegítheti a jól működő helyi média. A helyi sajtónak kiemelkedő szerep jut a lokálpatriotizmus kialakulásában és a helyi nyilvánosság megteremtésében. A településeken - a lehetőségekhez mérten - megtaláljuk a helyi tömegtájékoztatási csatornák közül a sajtót, a televíziót és a rádiót, valamint az internetet, ami egyre több háztartásba jut el. Az elektronikus és az írott tömegkommunikációs eszközök, ha párhuzamosan megfelelően működnek – kiegészítik, erősítik egymást. Fontos az interaktivitás, korosztályok eszközhasználati szokásainak figyelembevétele, különböző platformok átjárhatóságának biztosítása.

A hozzá kapcsolódó kulturális termékek:

- Közműsor szolgáltatás
- Helyi újság kiadása
- Lakosság információval történő ellátása (facebook, youtube, televízió, újság)
- Értékmentés, dokumentumfilmek készítésével figyelemfelhívás adott értékekre
- Hírportál
- Egyházi műsorok
- Helytörténeti anyagok készítése, archiválása (tárolása interneten, adathordozón)
- Helyi, térségi és országosan elismert, kitüntetett személyek életútjának megörökítése
- Művészeti előadások közvetítése
- Civil szervezetek és önkéntesség népszerűsítése, bemutatása

Intézményi háttere:

- Homokháti Szabadtéri Játékok Nonprofit Kft. (névváltozás folyamatban)

Finanszírozása:

- Önkormányzati
- Pályázati támogatásokon alapuló
- piaci alapú

Humán erőforrása:

- Operatőr, vágó, szerkesztő-riporter, hírolvasó, szerkesztő, főszerkesztő

Tárgyi feltétele:

- AranySzöm Rendezvényház teljes infrastruktúrája
- Móránet-TV stúdiójának teljes eszközparkja

Kapcsolódási pontok:

- Mórahalom intézményei, szervezetei
- A térség 16 települése
- Civil szervezetek
- Turisztika
- Országos és megyei médiacsoportok
- Határon túli médiacsoportok (Szerb, Román)
- „okos város” program
- Városkártya program

Célcsoportja:

- Mórahalom lakossága
- A mórálmi járástérség 10 településének lakossága
- Szeged lakossága
- Magyarország lakossága
- A szomszédos országok lakossága (határon átnyúló szerep, magyarul és az adott ország nyelvén)

Marketingje:

- Önálló marketing

Együttműködő partnere:

- Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság
- Nemzeti Együttműködési Alap
- Térség 10 településének önkormányzata és intézményei
- Mórahalom város intézményei, szervezetei
- Országos és megyei médiacsoportok
- Határon túli médiacsoportok (Szerb, Román)
- Nemzeti Együttműködési Alap

Városkártya és turisztikai rendszer kiépítése, melynek keretében egy olyan kommunikációs felület létrehozása, mely többféle termék egyidejű kommunikációjára, közérdekű információk eljuttatására és igény szerint a fogadó oldal irányából érkező válaszreakció fogadására képes. A rendszernek felhőalapú, korszerű, biztonságos és nagy rendelkezésre állású webes alkalmazásnak kell lennie, virtuális és valóságos QR kód azonosítással működő kártyákat kell

kezelnie.

A kártyarendszeren keresztül a kulturális termékek kommunikálása és értékesítése is történhet.

A „kártyarendszer” egyik ága a Mórahalmi lakosoknak szóló szolgáltatás, másik ága a turistáknak képez tartalmat, illetve róluk adatbázist. A rendszer működtetése a GDPR elvárásoknak meg kell, hogy feleljen.

A látogatók a kártyarendszer kezdőoldalaként működő kártyaportálon keresztül kapnak a rendszerről információt (morahalomkartya.hu).

Önálló marketingje van, intézményi háttere a Móra-Tourist Nonprofit Kft

• **Értéktár**

A hozzájuk kapcsolódó kulturális termékek:

- közösségek, település értékeinek megismertetése,
- gyűjtőmunka, közösségi élmény
- értéktárra épülő kulturális programok szervezése
- hagyományok közös megélése, továbbadása
- állandó kiállítás
- Értéktár kiadványok

Intézményi háttere:

- Mórahalom Városi Önkormányzat
- Mórahalmi Települési Értéktár Bizottság

Finanszírozása:

- Önkormányzati
- Állami
- Pályázati támogatásokon alapuló finanszírozás (NKA, NEA, Kubinyi Ágoston Program)

Humán Erőforrása:

- a bizottság tagjai, önkéntesek
- értékőrök

Tárgyi feltételek:

- Aranyzöm Rendezvényház – bizottsági ülések
- Ezer Év parkja – állandó Értéktár kiállítás

Kapcsolódási pontok:

- Mórahalom lakossága, intézményei, szervezetei
- Turisztika
- Határon túli értéktárak, szervezetek

Célcsoportjuk:

- Mórahalom lakossága
- turisták
- Dél-alföldi régió települései, határon túli települések

Marketing:

- Kapcsolt marketing
- Önálló marketing – pályázatok által

Együttműködő partnereik:

- Csongrád-Csanád Megyei Értéktár Bizottság
- Móra-Tourist Nonprofit Kft.
- Testvértelépülések
- Mórahalom Város intézményei, szervezetei
- Nemzeti Művelődési Intézet
- Kapocs Népfőiskola, Mórahalom és általa a népfőiskolák
- Hungarikum Bizottság

- **Muzeális kiállítóhelyek**

A hozzá kapcsolódó kulturális termékek:***Időszaki kiállító helyek***

- Tóth Menyhért Városi Könyvtár
- Kralleri Borház – borászati kiállítás
- Kolo Kulturális Központ
- Aranyszöm Rendezvényház
- Hám Művészeti Egyesület Homokháti Művésztelep és a Nagyszéksósi Alkotóház
- Cacao Club

Állandó kiállítóhelyek

- Kocsimúzeum – a dél-alföldi ló- és lovaskultúra, lovas- és kocsitörténet bemutatóhelye
- Tájház-Parasztház
- Ezer Év Parkja – szabadtéri képzőművészeti kiállítóhely

Intézményi háttere:

- Helytörténeti kiállítóhely - Mórahalom város Önkormányzat, kezelője az Egy-Másért Ifjúsági és Közösségfejlesztő Egyesület.

- Kocsimúzeum – Mórahalom város Önkormányzat, kezelője az Egy-Másért Ifjúsági és Közösségfejlesztő Egyesület, helyszíne a Futó-Dobó Lovasközpont.
- Ezer Év Parkja – Móra-Tourist Kft.

Finanszírozása:

- Önkormányzati
- Állami (NKA, Kubinyi Ágoston Program, NEA)
- Piaci alapon történő finanszírozás

Humán Erőforrása:

- Kiállítási referens
- Múzeumpedagógus

Tárgyi feltétele:

- Helytörténeti kiállítóhely kialakítása- Parasztház
- Kocsimúzeum – Futó-Dobó Lovasközpont
- Ezer Év Parkja
- Nagyszéksós Alkotóház
- Kolo Kulturális Központ
- Aranyszöm Rendezvényház

Kapcsolódási pontok:

- Helyismereti
- Közművelődési
- Népi kultúra
- Turizmus
- Népfőiskola
- Könyvtár
- Értéktár

Célcsoportja:

- Regionális
- Országos
- Nemzetközi

Együttműködő partnere:

- Móra-Tourist Kft.
- Hám Művészeti Egyesület

Marketingje:

- Kapcsolat marketing (a Patkó Lovas és Szabadtéri Színház marketingjéhez)
- Ezer Év Park önálló marketing tevékenység

- **Fesztiválok**

- **Homokháti Sokadalom és Dél-alföldi Rétesfesztivál**

A hozzá kapcsolódó kulturális termékek:

- koncertek a szórakoztató kultúra jegyében
- gasztronómiai sokszínűség helyi és más tájegységek ételeiből – kiemelten a rétes
- feltörekvő előadók bemutatkozása
- járási kulturális csoportok előadása
- művészeti ágak bemutatkozása (iparművészet, néptánc, mazsorett, fúvószena)
- hagyományörzés
- testvértelepülési kapcsolatok erősítése

Intézményi háttere:

- Homokháti Szabadtéri Játékok Nonprofit Kft. (névváltozás folyamatban)

Finanszírozása:

- Önkormányzati
- Pályázati támogatásokon alapuló finanszírozás: Nemzeti Együttműködési Alap, Nemzeti Kulturális Alap, Nemzeti Erőforrás Minisztériuma
- piaci alapú

Humán Erőforrása:

- Közművelődés dolgozói
- Civil szervezetek önkéntesei

Tárgyi feltétele:

- Aranyzöm Rendezvényház és Pramonád Rendezvénytér, valamint a hozzá tartozó infrastruktúra

Kapcsolódási pontok:

- Turizmus
- Közművelődés
- Időszaki kiállítások
- EGTC – határon túli kapcsolatok
- Kapocs Népfőiskola

Célcsoportja:

- Helyi
- Regionális
- Nemzetközi

Marketingje:

- Kapcsolt marketing

- **Zastava Fesztivál**

A hozzá kapcsolódó kulturális termékek:

- A balkáni kultúra bemutatása (gasztro, zenei, tánc kultúra)

Intézményi háttere:

- Móránét Nonprofit Közhasznú Kft.

Finanszírozása:

- Önkormányzati
- Pályázati támogatásokon alapuló finanszírozás (NKA, Interreg-IPA, EMET)

Humán Erőforrása:

- Kulturális referens

Tárgyi feltétele:

- Kolo Kulturális Központ

Kapcsolódási pontok:

- Turizmus
- Palicsi Magyar Kulturális Központ

Célcsoportja:

- Regionális
- Nemzetközi

Marketingje:

- Kapcsolat marketing (a Kolo Kulturális Központ marketingjéhez)

- **Mórahalmi Pálinkaverseny és Tepertőfesztivál**

A hozzá kapcsolódó kulturális termékek:

- a pálinka, mint Hungarikum népszerűsítése
- helyi gasztronómia bemutatása (tepertő)
- kulturális csoportok előadása
- tematikus témák (testvértelépülési kapcsolatok; értéktár)

Intézményi háttere:

- Móra-Tourist Nonprofit Kft.

Finanszírozása:

- Saját forráson

- Pályázati támogatásokon alapuló finanszírozás

Humán Erőforrása:

- Móra-Tourist Nonprofit Kft. dolgozói

Tárgyi feltétele:

- Pramonád Rendezvénytér és Móránét Nonprofit Közhasznú Kft. infrastruktúrája (hang-és fénytechnika)

Kapcsolódási pontok:

- Turizmus
- Hungarikum Mozgalom
- Agrárminisztérium

Célcsoportja:

- Helyi, regionális, országos
- Nemzetközi

Marketingje:

- Önálló marketing

Együttműködő partnerek:

- Móránét Nonprofit Közhasznú Kft.
- Helyi civil szervezetek
- Gazdálkodók
- Agrárminisztérium
- Magyar Pálinka Lovagrend
- Pálinka Nemzeti Tanács
- Kerekes Pálinkaház

- **Forraltbör főző verseny és Homokháti Szakajtó**

A hozzá kapcsolódó kulturális termékek:

- közösségek összefogása
- a bor, mint gasztronómiai érték népszerűsítése
- generációk közötti kapcsolat erősítése
- kézműves termékek népszerűsítése
- hagyományok ápolása

Intézményi háttere:

- Homokháti Szabadtéri Játékok Nonprofit Kft. (névváltozás folyamatban)

Finanszírozása:

- Önkormányzati

- Pályázati támogatásokon alapuló finanszírozás

Humán Erőforrása:

- Közművelődési dolgozók
- Civil szervezetek önkéntesei

Tárgyi feltétele:

- Pramonád Rendezvénytér és Móranet Nonprofit Közhasznú Kft. infrastruktúrája (hang-és fénytechnika)

Kapcsolódási pontok:

- Turizmus
- Kézművesség

Célcsoportja:

- Helyi
- Regionális

Marketingje:

- Kapcsolt marketing

Együttműködő partnerek:

- Helyi civil szervezetek
- Borászok
- Kézművesek

- **Homokháti Művésztelep**

A hozzá kapcsolódó kulturális termékek:

- alkotóművészeti területek támogatása
- alkotások létrejöttének bázis, alkotóhely biztosítása
- kiállítások szervezése
- alkotótáborok megvalósítása

Intézményi háttere:

- Homokháti Szabadtéri Játékok Nonprofit Kft. (névváltozás folyamatban)

Finanszírozása:

- Önkormányzati
- Pályázati
- Művészek saját erő

Humán Erőforrása:

- alkotóművészek
- önkéntesek

Tárgyi feltétele:

- Aranyszöm Rendezvényház és Széksóstói Alkotóház infrastruktúrái

Kapcsolódási pontok:

- Művészeti ágak: festészet, szobrászat, képzőművészet

Célcsoportja:

- Helyi, regionális

Marketingje:

- Kapcsolt marketing

Együttműködő partnerek:

- Móra-Tourist Nonprofit Kft.
- Mórahalom Városi Önkormányzat
- HÁM Művészeti Egyesület

IV.1 Kiegészítő kulturális termékek

Mórahalom város kulturális termékei tekintetében szoros kapcsolattal bíró kiegészítő termék jelennek meg a kulturális paletta áttanulmányozása során.

- Szent István búcsú /fesztivál és búcsú/Szeged Csanádi Egyházmegye Mórahalom Városi Önkormányzattal 2012. évben alapította a Szent István Kenyere Búcsút. A Homokhátság dolgos közössége ezen az ünnepen fejezheti ki az összetartozás érzését, a múlt iránti tiszteletét és felelősség érzetét a jövőért, családjainkért, szülőföldünkért.
- Szent Erzsébet Mórahalmi Gyógyfürdő /dézsaszínház/
- Bivalyrezervátum létrehozásával a Nagyszéksós-tó egykori jellegének visszaállítása, a vizes-élőhely rehabilitáció legeltetésre alapozott ökológiai gazdálkodással, élőhely rekonstrukció- bemutató hely kialakítása, a terület széleskörű tudományos feldolgozási-kutatási feltételeinek megteremtése valamint a turizmus bővítése volt a cél.
- Zöld Községi Ház és Erdei Iskola: a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóságának közigazgatási területéhez tartozó Körös-éri Tájvédelmi Körzet szívében található csoportos ifjúsági szálláshely. A látogatók a főépületben kiállított bemutató táblákról informálódhatnak a térség védett természeti területeinek értékeiről. Számos túraútvonal és kiépített tájékoztató táblás tanösvény várja a természetkedvelőket.
- Rétesház: Több mint 40 éves, családi recept alapján készül itt a klasszikus, húzott rétes, mely méltán került bele nem csak a helyi, hanem a Csongrád Megyei Értéktárba is.
- A Klebelsberg-féle Kerek iskola a 2011-be végzett felújításnak köszönhetően Községi térként funkcionál, ahol a tanyán élők életkörülményeinek,

életminőségének javítását, alapvető infrastruktúrához való hozzáférést biztosító programok szervezése a cél.

- Kerek iskola – közösségi tér
- Királyhalmi iskola: A Királyhalom Tanyai Turisztikai és Kulturális Egyesület székhelyekén funkcionál.
- Kralleri Borház: 50 főig biztosít kényelmes helyet családi, baráti összejöveteleknek a volt iskola ill. bőrcserző műhely épülete.

V. Testvértelepülési kapcsolatok hatása Mórahalom város kulturális életére

Mórahalom a következő településekkel írt alá testvértelepülési megállapodást: Temerin (Szerbia), Csíkszentmárton (Románia), Uniejow (Lengyelország), Chamerau (Németország), Fiumalbo (Olaszország), Zsombolya (Románia), Pievepelago (Olaszország), Evje Og Hornnes (Norvégia).

- magyarságtudat, együvé tartozás erősítése
- kultúrák közötti párbeszéd
- gazdasági, társadalmi kapcsolatok kiszélesítése
- jó gyakorlatok átörökítése
- közösségek, családok közötti kapcsolatépítés és erősítés
- hagyományörzés

A településekkel számos közös projekt, rendezvény valósult meg az elmúlt időszakban és ezt a tendenciát kívánja a város továbbra is követni. Hagyományörző rendezvények, konferenciák kölcsönös látogatása, egymás minél mélyebb megismerése, kapcsolatok ápolása, szélesítése a cél.

VI. Fejlesztések

A kulturális termékek és befogadó helyek tekintetében a következő fejlesztések megvalósítása a cél:

• Patkó Lovas és Szabadtéri Színház

A szabadtéri színházi produkciók hatékonyabb kiszolgálásának érdekében:

- a színpadi- és nézőtér 90 fokos frontális elforgatása, (időjárástól független előadaskiszolgálás, kapacitásnövelés)
- a színházi körülmények és befogadói attitűd magasabb minőségének elérése érdekében új lelátó kialakítása,

- a színpadhoz kapcsolódó kiszolgáló rendszerek kiépítése.

A szabadtéri színháznak helyet adó Futó-Dobó Lovasközpont infrastrukturális fejlesztésének keretében:

- Szennyvíz és csapadékvízvezetés rendszer korszerűsítése.
- Tetőszerkezeti felújítás és beázás védelem kialakítása.
- A fogyasztói térben történő büfé kialakítása.
- Járdaburkolatok korszerűsítése.

A szabadtéri színház folyamatos technikai fejlesztésének keretében:

- Fény- és hangtechnikai állomány fejlesztése.
- Audiovizuális technikai fejlesztés.
- Színházi műszaki paraméterek szerkezeti fejlesztése. (hídrendszer, traverzek, mozgatható falak).
- Kiszolgáló és szociális helyiségek fejlesztése.
- A kiszolgálóterhez kapcsolódó élményelemek kiépítése. (interaktív játéktér, vízi élményelemek).
- PatkóWood kiépítése. (betyárshow és western show díszletvárosban megvalósuló interaktív lovasszínházi bemutatók).
- Közlekedésinfrastruktúra fejlesztése (parkoló, járdák, közlekedő utak)
- Fedett karám kialakítása (bemelegítésre, színházi próbákra)
- Karám kiépítése
- Közvilágítás teljes hálózatának kiépítése

• Kolo Kulturális Központ

A központ fejlesztési tervszervezete szerint a Kolo Kulturális Központ sokrétű, a fenntartható fejlődést szolgáló kulturális komplexummá történő fejlesztése a hosszútávú cél. Ennek megvalósulása érdekében a következő beruházásokat és infrastrukturális fejlesztéseket irányozza elő:

- A Kolo Kulturális Központ színháztermének teljes fény, hang és vizuáltechnikai fejlesztése. (10 db intelligens lámpa beszerzése, led és spot lámpák beszerzése, intelligens, digitális fénypult beszerzése, 6x4 m motoros vetítővászon beépítése, motoros előszínpadi függöny kiépítése, nagy teljesítményű projektor beszerzése, zsinórpádlás és mobil híd kiépítése a színpadi tér fölé)
- Balettpádló beszerzése.
- A Kolo Kulturális Központ látogatószámának, valamint a kulturális turizmus növelésének elősegítése érdekében egy legalább 50 szobás szálloda építése a Kolo Kulturális Központ mögötti területre, belefoglalva a mostani Gerle-kúria épületét.
- Orfeum szórakozóhely létesítése, mely 100 fő befogadására alkalmas, az esti esztrád szórakoztató műfajnak megfelelő, melegétkeztetéssel egybekötött színházi varieté műsorok megtartására alkalmas kulturális színtér.
- CyberJump aréna kialakítása a mostani Röszei úton lévő „Baumatrix csarnokban”. A CyberJump, egy a 21. századi dinamikus mozgást szolgáló trambulín aréna, mely

gumiasztalok, gumifalak és egyéb akrobatikus mozgásformák elvégzésére alkalmas befogadói tér.

- Angol kert kialakítása, saját tóval. A Kolo Kulturális Központ mögötti, lecsapolt, egykori nádas tó területével egybekötött park kialakítása, rekreációs és kulturális célok érdekében.
- Szórakoztató park kialakítása, mely tematikus elemekkel (szobor és mű rom, drótkötélpálya és kalandpark, szökőkút installációk, szabadtéri színpadok, interaktív szabadtéri játékok) kerülnek kialakításra.

• **Befogadói színház**

Az Aranyzöm Rendezvényház színháztermének folyamatos fejlesztése.

- Hang- és fénytechnikai fejlesztés.
- Gépészeti fejlesztés.
- A nézőtéri burkolatok felújítása.
- Nézőtéri ülések kárpitozásának felújítása.

• **Közművelődés**

- Az Aranyzöm Rendezvényházban kisebb közösségi terek kialakítása az ott helyet kapó és a beindítandó közösségeknek.
- Állandó kiállítótér kialakítása, a hozzá kapcsolódó eszközök (tárlók) beszerzésével
- Zongora vásárlása
- Helytörténeti műhely kialakítása – ma értékeinek rendszerezése és átadása
- Újabb államilag elismert ünnepek és emléknapok bevonása a közösségi szintű megemlékezésbe (pl. Nemzeti Összetartozás Napja)
- A sok éve jól működő szakmai kapcsolatok tovább erősítése a környékbeli és határon túli településekkel, azok kulturális szervezeteivel. Új együttműködések keresése és kiépítése.

• **Kapocs Népőiskola és Civil szervezetek**

- Olyan önálló épület kialakítása és berendezése a megfelelő infrastruktúrával, mely helyet adhatna a város több, saját bázissal nem rendelkező civil szervezetének is a Mórahalmi Gazdakör mellett (pl. Nagycsaládosok Egyesülete, Biokertész klub)
- Új települések bevonása a Kapocs Népőiskola tevékenységébe
- Gazdasági civil szervezetekkel történő kapcsolatfelvétel, annak erősítése, működésük támogatása érdekében előadások, képzések szervezése
- Civil szervezetek igényeinek felkutatása, tevékenységük támogatása, programjaik beintegrálása a város kulturális programkínálatába

- A több mint 30 éve működő Arlechnino Táncegyesület modern tánc és mazsorett csoportjainak állandó próbaterem létrehozása.

• Muzeális kiállítóhelyek

A kiállítóhelyek csoportosítása egyéni fejlesztése, infrastrukturális kiszolgálása érdekében a következő fejlesztések végrehajtása cél.

- Helytörténeti kiállítóhely kiköltöztetése.
- Parasztház építése
- Kerekiskola fejlesztése
- Ezer Év parkjának további makett fejlesztései, valamint kertészeti és infrastrukturális fejlesztése.
- Tóth Menyhért helyi születésű festőművész képeiből állandó kiállítóhely létrehozása, fenntartása, valamint Tóth Menyhért kiállítás szervezése.

A kiállítóhely a város központjában, mindenki számára jól hozzáférhető helyen létesül, és teret ad Tóth Menyhért képeiből álló kiállításoknak. Maga a kiállítóhely állandó, a kiállítás anyaga rendszeresen megújuló lesz. A képanyag rendelkezésre állása Mórahalom Városi Önkormányzat, a Tóth Menyhért Városi Könyvtár, valamint a Kecskeméti Katona József Múzeum, és Zsellér Jenő (Tóth Menyhért hagyaték kezelője, szerzői jogi örököse) közreműködésének lesz eredménye. A kiállítóhely Tóth Menyhért munkássága mellett rendszeresen helyet ad majd kortárs festőművészek alkotásainak is

Humán erőforrás fejlesztés: muzeológus, gyűjteménykezelő.

• Tóth Menyhért Városi Könyvtár és Közösségi Ház

Fejlesztési területek:

- *Oktatás, képzés:*
- saját felnőttképzési programok bővítése a D képzési körön belül;
- nyelvi és szakmai képzések szervezése partnerintézmények együttműködésével;
- a nem formális tanulási alkalmak formáinak és tematikájának bővítése különösen a helyismeret, a digitális írástudás, az olvasásfejlesztés terén;
- kreatív műhely létrehozása.
- *Állományfejlesztés:*
- a könyvtári állomány folyamatos gyarapítása és gondozása mellett a helyismereti dokumentumok digitalizálása, a digitalizált dokumentumok egy közös felületen való publikálása, valamint a helyismereti anyag tematikus feldolgozása.
- *Közösségi szolgáltatások:*
- civil bázis életre hívása az önkéntességre építve a helyi kisközösségek szolgálatában;
- kisközösségek szerveződésének ösztönzése – klubok, műhelyek, önképző csoportok;
- kulturális programok tematikájának és módszertanának bővítése, megújítása.

Humán erőforrás fejlesztés a következő területeken:

- élménypedagógia
- közösség-szervezés

Tárgyi feltételek:

- Területbővítés

Mind az oktatás, képzés, mind pedig a közösségi szolgáltatások területén tervezett fejlesztések megvalósításához szükséges a könyvtár tereinek bővítése. Itt főként több kisebb helyiségre lenne szükség a képzések, foglalkozások, kisközösségek programjainak megtartásához. A könyvtár jelenleg egy darab egybenített helyen működik, és ehhez csupán egy külön bejáratú oktatótér tartozik, ez pedig nem alkalmas a fenti fejlesztések lebonyolításához.

- Infrastruktúra fejlesztés

A területbővítéssel párhuzamosan szükség van az épület villamosenergia ellátó rendszerének felújítására, egységes, rendezett hálózat kiépítésére.

- Eszközpark fejlesztés

Szintén a területbővítés hozza magával az eszközpark – informatika és bútorok – fejlesztését a meghatározott szolgáltatásbővítés mentén.

Kapcsolódási pontok:

Az intézmény kapcsolatai a fejlesztésekkel párhuzamosan

- megerősödnek a civil szervezetek és kisközösségek felé,
- az oktatási-nevelési intézményeknek nyújtott szolgáltatások és maga az együttműködés gazdagodik,
- a turisztika irányába új lehetőségeket nyit, amennyiben olyan kulturális szolgáltatásokat nyújt, amelyek a városba érkező csoportoknak is lehetőséget biztosít.

• Mórahalmi Alapfokú Művészeti Iskola

Egy önálló művészeti iskolai épület építése, mely megfelel egy igényes, a kultúra és az oktatás szerepeit felölelő funkciók betöltésére.

• Fesztiválok

- Homokháti Sokadalom

A térség határain túllépve, országos népművészeti, gasztronómiai fesztivállá kívánjuk fejleszteni, melynek új eleme a Kárpát-medencei Népzenei Fesztivál megszervezése.

- Zastava Fesztivál

A Zastava Fesztivál fejlesztési koncepciója sok tekintetben megegyezik a Kolo Kulturális Központ fejlesztéseivel. A tervezet csak fesztiválra vonatkozó részei a következők:

- A szabadtéri fesztivál kiszolgálását lehetővé tevő mobil színpadi kiszolgáló szerkezetek, traverzek áramelosztók beszerzése és kialakítása.

- **Mórahalmi Pálinkaverseny és Tepertőfesztivál**

Testvértelepülések bevonásával erősíteni kívánják a fesztivál szerepét a testvértelepülések között.

- **Forraltbör főző verseny és Homokháti Szakajtó**

A bor, a borászat mint hivatás, képzés szélesebb körű beépítése a rendezvénybe.

Egyéb fejlesztési tervek:

- A Vásártéren meglévő rendezvénytéren 4 napos, Kárpát-medencei Folk Fesztivál megrendezése, mely a magyarság összetartozását erősíti, közös hagyományainkat ápolja.
- Nagyszéksői Kincsek: A Mórahalmi Értéktárba belevenni a kincseket mórahalmi leletként. Össze kell gyűjteni a megtalálásáról szóló mondákat, visszaemlékezéseket. Nagyszéksői Látogatóközpont kialakítása, mely érdekében 10 éves fejlesztési terv készül.
- A Mórakomb rekonstrukciója által kirándulóhely kialakítása, melynek része lehet egy közösségi tér, kisebb programok szervezéséhez
- A Futó-Dobó Lovasközpontban hagyományőrző lovas programok bemutatása, ezáltal azon meghonosítása Mórakombon (pl. íjászat, lovas hagyományok)
- Tóth Menyhért alkotásainak állandó, méltó kiállítóhely létrehozása
- Borpince – borászati szakképzés gyakorló helyének kialakítása, állandó borászati kiállítással.

VII. Összegzés

Mórakomb városa egy regionálisan és országosan is elismert befogadói kulturális bázis. A kulturális brandek és trendek folyamatos szondázása fontos, elengedhetetlen feladata a városi kultúra szereplőinek. Mivel a befogadói kultúra fundamentumát építette ki Mórakomb, ezért a jövőben azon kultúr-integrációs folyamatokat kell figyelnie, melyek a hazai előadóművészet változásaira épülő, a nemzetközi kulturális, technikai, szellemi fejlődést tekintik alapul. Kulturális identitásunk fennmaradásának egyik alapja, hogy hagyományaink megőrzése és átadása mellett, nyitott szellemiséggel, előre tekintő módon, a kulturális térnyerés azon eszközeit emeljük be a helyi kulturális gondolkodásba és tervezésbe, melyek a várost folyamatosan egy regionális, országos és nemzetközi kulturális vérkeringés fősodrásában képesek tartani.

Mórakomb város kulturális fejlődése egy a térség kulturális fejlettségi szintje előtt járó, a fenntartható fejlődést szolgáló rendszerként épült ki az utóbbi években.

Összességében elmondható, hogy a kulturális átalakítások azt a célt szolgálják, hogy a lehetőségekhez mért kapacitásnövelés, valamint a befogadói kultúra erősödése nagyobb látogatószámot generálva, a minőségi kultúrát jelenítse meg a régióban. Kapcsolódási pontjai által Mórahalom városa ösztönző módon hat a kultúrán keresztül a turizmusra és gazdaságra is.

Ezen kulturális stratégia egy 5 éves megvalósítási időszakra vonatkozik, melynek 3 évenkénti felülvizsgálata, valamint esetleges kiegészítése szükséges. Ezzel szavatolható, hogy Mórahalom városa a 2020. és 2025. közötti időszakban több lépcsőben tudja megvalósítani kulturális fejlesztéseit, valamint, hogy a város a társadalmi fejlődéséhez, a kulturális trendek változásához, a gazdasági lehetőségeihez képest folyamatosan a régió vezető kulturális bázisává tudjon válni és ezt meg is tudja tartani.

Mórahalom város célkitűzése, hogy mind regionális, országos, mind nemzetközi szinten kiemelkedő befogadói kulturális bázisként váljon ismertté.

Jelen stratégia az aktualizált kulturális szokásokhoz, a kulturális fogyasztás igényeihez és mértékéhez igazodva, az optimális fejlesztési potenciálokat vizsgálva, a helyi lehetőségeket figyelembe véve és azokra alapozva született meg